

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Desetletnica katoliškega delavskega društva v Prevaljah na Koroškem.

Lepo je proslavilo kat. delavsko društvo v Prevaljah svojo desetletnico. Slavnost se je vršila na vrtu g. Šteklna, gostilničarja pri Fari, ki je pustil vrt lepo okinčati. G. predsednik Bervar pozdravi najpristnejše vse došle, posebno zastopnike iz Celovca, Ljubljane in Maribora. Nato poroča društveni tajnik g. kaplan Lavrine na kratko o desetletnem delovanju društva. Dne 21. oktobra 1894 so se sešli zaupni možje. Uvideli so potrebnost kat. delavskega društva na Prevaljah, ki bi bilo mogočen zid proti socijalni demokraciji v Prevaljah in v okolici. Društvo se je ustanovilo dne 28. januarja 1895. Prvi predsednik je bil g. Kolenc. Društvo je raztegnilo začetno svoje delovanje tudi v daljšo okolico, v Možico in Črno. Drugi shod se je vršil dne 27. februarja v Črni. Tedaj se je zapisalo iz Možice in Črne v društvo 84 udov. Prvi shod v Možici so hoteli socijalni demokratje razbiti. Črez nekaj časa se je ločila Možica in Črna od Prevalj, v Črni so ustanovili svoje delavsko društvo. A sedaj nimajo več v Črni slov. delavskega društva. Društvo je štelu vsako leto povprečno 100 udov,

prvo leto jih je bilo 400. Redno je prirejalo vsako leto po eno veselico na Lešah na Kastelu in pa božičnico pri Šteklnu, kjer so bili redno udje obdarovani z božičnimi darili. Društvena knjižnica je vedno bolj in bolj rastla. Sedaj šteje 900 knjig. Lani se je izposodilo 2322 knjig, kar je v čast Slovincem na Koroškem. Od 100—150 številčk časnikov, ki prihajajo mesečno na društvo, jih ostane v zadnjem času le kakih 5—10 neprebranih. Predsedniki društva so bili sledeči: 1. g. Kolenc, 2. g. Jakob, 3. g. Rupnik, 4. g. Engler in 5. g. Bervar. Dva od teh, namreč Rupnika in Englerja že krije hladni grob. Gosp. Rupnik, ki je lansko leto umrl, je vodil društvo 6 let. Bil je miren človek in je imel istotako miren odgovor za vsakega, bodisi tovariša ali nasprotnika. Iz hvaležnosti so mu društveniki postavili nagroben spomenik iz lastnih doneskov. Dne 17. aprila letošnjega leta je umrl marljivi predsednik g. Engler. Tudi njemu bodo postavili spomenik. Za bolne delavce-ude je izplačalo društvo tekom zadnjih štirih let nad 4000 kron. Društvo je imelo v prvih letih svojega obstanka namen se boriti proti socijalni demokraciji. Svoj namen je doseglo, kajti socijalni demokratje so večinoma izginili. Tembolj je moglo od sedaj naprej posvetiti svoje moči pouku in izobrazbi. Društveniki si sedaj že

sami pridno naročujejo slovenske časopise. Naše delavsko društvo naj živi!

Nato govori tovariš J. Gostinčar, zastopnik kranjskega kat. delavstva v imenu slovenske krščansko socijalne „Zveze“, ki šteje že 11.000 članov. Dolgo časa je delavski stan taval v temi. A polagoma je začel spoznavati kaj da je, kaj je delo. Delo je ono sredstvo, ki iz mrtve grude ustanovi blagostanje, ustvari to, kar koristi družbi. Če pa koristi družbi, pa hoče imeti tudi pravice družbe. Zato so se delavci začeli združevati. Vesten delavec hoče imeti pravice. Prva pravica je, da se ga upošteva kot stan. 2. Da delavec zahteva vse državne pravice torej tudi volilno pravico v vse zastope. Da se pa to doseže, je treba združevanja, potreba je izobrazbe. Treba je navdušenih mož, ki imajo prepričanje. Naše gesto bodi: Vse za vero, dom in svobodo.

Nato nastopi g. Valentin Rožič, predsednik slov. kat. akad. društva „Zarja“ v Gradcu in pozdravlja desetletnico v imenu „Zarje“. Govori o slovenskem vseučilišču v Ljubljani. Poljudno razloži, da imamo Slovenci pravico zahtevati svoje vseučilišče in da smo ga tudi vredni, ker imamo dovolj moči. Slovensko vseučilišče v Ljubljani bi bilo tudi v gospodarskem oziru velikega pomena. Tudi Korošci smo imeli imenitne

Iz devete dežele.

(Spisal Janko Bratina.)

Nedelja je bila tisti dan in vsi devetodeželci so bili zbrani pri sv. maši, kajti Bog ne daj, da bi kateri manjkal, na občinske stroške bi ga dali pretepsti.

Po maši se je vsula množica iz cerkve, mlajši svet, ki je bil in bo vedno pregrešen, kakor je trdila stara Frka, je hitro odhajal, starejši možaki pa so še ostali, češ, kaj bo danes povedal naš modri občinski sluga, kojo službo je one dni vestno in nevestno opravljal naš občinski redar Čimdarasa. Dva zelo težka poklica v eni osebi!

Imenovani je ta čas ravno zlezal na star parobek pred farovžem, nataknil si očali stare mode in oblastno privlekel iz žepa kos papirja. Razgrnil je pisanje, pogledal samozavestno doli po občinstvu, češ, kedo smo mi in nato povedal strmečim možakom sledeče:

„Ker presvetli cesar letos zopet potrebuje mnogo naših fantov za svojo armado, zato pridejo letos vsi oni, ki so rojeni tisto leto, ko so bile gosonice repo snedle, na nabor in od danes naprej bodo vsi ti

pred našo občinsko pisarno na vratih pribiti. Ste razumeli? Da bi se le kateri ne skušal potajiti, ker potem ga bodo najstrožje zalezovale cesarske in občinske postave.“

Mogočno je spet utaknil pisanje v žep, zlezal spet na tla in stopil tja k gospodu Kokodaku, kateri je bil takrat devetodeželski župan pred Bogom in ljudmi.

„Dobro si jim povedal, Čimdarasa“, pohvalil je županček svojega slugo, „zares dobro.“

„Hm, saj smo se učili pisanja in branja“, odgovoril je oni.

„Da, da,“ pritrtil je županek, „čeravno sam ni poznal drugega kot svojo hišno številko in pa svetnike v pratiki.“

Možaki so se začeli razhajati, župan in gospod Čimdarasa sta tudi odšla proti domu.

* * *

Isti dan proti večeru.

Župan in občinski sluga sta sedela v občinski pisarni in reševala veliko vprašanje: Ali naj ta list, ki je prišel z glavarstva in na katerem so vsa imena onih za letošnji nabor, shranita, ali tega pribijeta na vrata.

„Ti Čimdarasa, prepisi mi ta imena, Bog ve, morda bomo ta uradni list še potrebovali.“

„I seveda ga bomo, tisti dan ko je nabor, ga pač morate nesti s sabo; a da bi jaz prepisaval, to ne gre. Tu je najmanj dvajset imen in to mi da dela za dva dni. Kaj mislite, da je pisanje malenkost? Le pogledajte vi dohtarje, kako delajo ti-le.“

Župan je pritrtil molče tem besedam, saj njemu se je že to dovolj čudno zdelo, da bi človek mogel kar tako tebi nič meni nič natanko zapisati to, kar se govori.

„Eh, pa pusti,“ dejal je, „bova pa kar ta le list dala zunaj na vrata — a pribiti ga ne smeja, ker bi so luknje poznale.“

„No, temu se da pomagati. Tu le k sosedu Skornjičku skočim po malo črevljarškega lima, pa je dobro.“

Rečeno, storjeno.

Dolgo ni trajalo in že je bil cesarski imenik za nabor zrelih fantov na občinskih vratih...

* * *

može. Slavni fizik na dunajskem vseučilišču Štefan je bil koroški Slovenec. — Čast. g. Wieser, dekan, je l. 1898 prvi daroval 1000 kron za slov. vseučilišče v Ljubljani. — Pozneje se je sprejela sledeča resolucija: „Katoliško delavsko društvo v Prevaljah, zbrano ob desetletnici svojega obstanka dne 23. julija 1905 zahteva v imenu pravičnosti in po državnih temeljnih zakonih zajamčeni enakopravnosti, da se z ozirom na kulturne potrebe Jugoslovancev v Avstriji ustanovi slov. vseučilišče v Ljubljani.“

Tovariš I. N. Gostinčar, prinaša pozdrave od kat. slov. izobraževalnega društva v Studencih pri Mariboru in od kat. del. društva v Mariboru.

G. msgr. Valentin Podgorc razvija v lepih primerah početek in razvitek vsake organizacije in dokazuje, da le močna organizacija kaj premore.

G. A. Jug pozdravlja desetletnico v imenu slov. kršč. soc. delavskih društev v Celovcu in v Podgori v Rožni dolini.

G. Kotnik pozdravlja desetletnico v imenu slov. akad. ferijal. društva „Gorotan“.

G. Leopold Abraham govori o cehih v srednjem veku.

G. Moškerc pozdravlja slavljo v imenu „Slovenca“ in dr. Kreka, ki je bil zadržan priti. Vabi delavce, naj se udeležijo po odposlancih poučnega zborovanja v Mariboru, ki se vrši dne 3. septembra.

Med govori je pridno svirala domača godba na lok, razveseljevali so nas tudi domači pevci, katerim so se pridružili odposlanci slov. del. društva v Celovcu. Za slovo so zapeli celovski pevci sami nekaj točk in tako smo se veselo razšli. Delavskemu društvu pa želimo na pragu novega desetletja še bolj sijajnih uspehov. V to pomozi Bog!

Kaj delajo Rusi?

V Mandžuriji.

Poročila iz Mandžurije so sedaj tako nejasna in si nasprotujoča kakor vsakokrat pred kako večjo bitko. Oba nasprotnika pošljata bržkone nalašč take vesti med svet, da bi s tem drug drugega premotila. Boj med prednimi stražami se še vedno nadaljuje.

Preteklo je nekaj mesecev — zima, in sicer huda zima je bila takrat v deveti deželi, da je drevje pokalo, kakor se bere v stari basni o lisici in ježu.

Dan nabora se je približat.

Fantje so pili in peli, harmonika je breščala pri Zavetniku, da je bilo veselje. Dekleta so sedela sramežljivo in žalostno pri peči, vsaka se je bala za svojega, če bo „vzet“. Ej, ni mala skrb to, posebno za naša dekleta!

Proti 10. uri so se odpravljali proti trgu, ki ni bil niti 60 tečajev od vasi. Fantje so ukali, dekleta se solzila, redar in sluga Čimdarasa pa je stolpil tačas še k županu, da gresta tudi onadva za odhajajočimi.

Župan je bil že oblečen, še polhovko si je nataknil na glavo in palico vzel iz za zapečka, potipal se še v žep, če ima pisanje in tu ga je spreletela groza, kakor ob smrtni uri — onega imenika od glavarstva ni imel v žepu. Oh, in ta je bil še na vratih!

Hitro dol ž njim! Toda ni šlo. Ves papir je bil dobro prilepljen in sedaj še popolnoma primrznjen, da se je bilo bati,

Rusi so se začeli na svojih postojankah utrjevati, ker se je začela deževna doba, ki zadržuje vsako večje gibanje.

Medtem, ko se od ruske strani poroča, da je Linevič popolnoma pripravljen na bitko, in da z zaupanjem na zmago pričakuje bitke, zatrjujejo Japonci, da so ruski vojaki jako malodušni in da ne grejo z veseljem v boj, ker vedo, da se vrše mirovna pogajanja.

Nasprotno pa poročajo pariški listi iz Harbina: Nikdo v glavnem stanu ne veruje v sklep miru, tu so prepričani, da je sedaj za Ruse zelo ugodno. Poročilom o pogajanjih za mir in premirje ne verujejo tu ne generali, ne drugi častniki in celo tudi ne vojaki. Tu je splošno uverjenje, da se prihodnja bitka zaključí z zmago Rusov.

Slično poroča tudi angleški list „Daily Telegraph“, ki ve povedati, da so ruski generali uprav bombardirali carja s poročili, da ima sedaj ruska vojska vse nade do zmage. V prvem letu da se je res napravilo mnogo pogrškov, toda sedaj so se stvari popolnoma premenile. Vojska je sedaj oduševljena in po prvi zmagi na bojišču da ponehajo tudi nemiri v notranjem Rusije. Generali da so zaprosili carja, naj jim dovoli vsaj še šest mesecev vojne. Vlada mora uvaževati to poročilo, zbog česar da nadaljuje z vso naglico nadaljne priprave za nadaljevanje vojne.

Tudi če priznavamo, da so ta poročila nekoliko pretirana, vendar to jedino smemo smatrati kakor gotovo, da se je ruska vojska v času od Mukdena sem jako poboljšala, in da je nje up do zmage že zato ugodnejši nego je bil poprej, ker ni več takega razločka glede števila obeh vojsk.

General Kuropatkin, ki je bil imenovan za poveljnika prve armade, je vsled bolezni odstopil. Namesto njega je imenovan Botjanov. Ta je izjavil nasproti nekemu dopisniku sledeče: „Jaz sem že naprej vedel, da Japonci niso v stanu, začeti s prodiranjem in sedaj se je to uresničilo. Te mesece so samo poskušali tu pa tam začeti prodirati, toda so to misel takoj opustili, ko so zadeli na močen odpor. To ni samo posledek tega, ker se je naša armada zelo ojačila, ampak temu je kriva onemoglost japonske vojske, ki se je morala dosedaj bojevati z nadčloveško močjo. Nikdar od začetka te vojske ni bila naša armada tako močna in v takem ugodnem

da se raztrga, če bi ga kedo hotel odstraniti.“

„O sveti križ in Mati božja,“ vskliknil je župan v svoji nesreči. „Svetuj, Čimdarasa, svetuj! Kaj naj storim, oh, in fantje so že odšli.“

„I kaj boš stokal,“ dejal je Čimdarasa odločno. „Močan si kot medved — vzemi vrata na hrbet pa hajdi, si bova že kako pomagala.“

„Ja, ja, ti si res pametna glava, škoda, da nimam jaz take butice, kot ti, škoda!“

In snela sta res vrata s tečajev, župan jih je oprtil in odšla sta urno za pevajočimi fanti.

Blizu trga sta jih došla. Županček z vrati se je sedaj postavil na prvo mesto. za njim harmonika in zadej drugi mladeniči, ki so se v tem imenitnem sprevedu pomikali proti trgu.

„Mi smo mi, mi smo mi.“

„Z devete smo dežele vsi.“

so zapeli in župan Kokodak je bil srečen z občinskimi vrati na hrbtu...

Iz „Gorice“.

položaju, kakor sedaj. To vedo dobro Japonci kakor tudi njeni zavezniki, zato tako silijo k miru.“ Če je le res!

Mirovna pogajanja.

Japonska zahteva, da se jej odstopi otok Sahalin in polotok Liaotung, na katerem leži Port Artur, da se porušijo vladivostoške utrdbe, da se vrne Kitajski Mandžurija, da se prizna nadvlada Japonske nad Korejo, da se izroči železnica Harbin-Port Artur japonski upravi, da plača Rusija vojno odškodnino v znesku 3 milijard frankov in da ne sme Rusija sezidati drugega tira na sibirski železnici.

Da Rusija vseh teh določb ne bo sprejela, je jasno. Posebno sedaj, ko pribhajajo od generalov mandžurske armade tako ugodna poročila. Vendar pa se smatra v nekaterih političnih krogih samo tedaj mogoče, da se sklene mir, če se istočasno tudi sklene zveza Ruske in Japonske. Obe državi bi potem prijateljski vladali v Vzhodni Aziji. Če bi se sklenila zveza, bi bila Rusija hitreje pripravljena plačati kako vojno odškodnino, ker bi ta denar plačala svoji zaveznici. Če pa se ta zveza ne sklene, ne bo hotela Rusija plačati vojne odškodnine, ker bi s tem okrepila svojega nasprotnika.

Londonski list „Times“ je prejel od svojega moskovskega dopisnika nastopno poročilo: Neki visoki uradnik, ki je z mirovnimi pogajanjmi v najozjih odnosjih, mi je zagotovil, da so nade za sklep miru potisnjene v daljno bodočnost, odkar so Japonci zasedli otok Sahalin. Ta čin smatrajo na visokih mestih v Petrogradu kakor nekaj nezaslišanega, potem, ko je Japonska privolila v razprave.

Vladivostok.

Vsa pozornost se sedaj obrača proti Vladivostoku, ki ga brez dvoma v kratkem prično oblegati Japonci s suhe in morske strani. Japonski voji prodirajo že z juga iz Koreje proti trdnjavi, močna japonska armada se je izkrčala v Olginem zalivu na severu, pred pristaniščem pa krožijo japonske vojne ladje, vse to je znamenje, da je že prišel čas, ko naskočijo Japonci Vladivostok, to zadajo trdnjavo ruske moči na Daljnem Vztoku.

Vladivostoška trdnjava je zgrajena po najmodernejših zahtevah ponajveč l. 1889. Poveljnik trdnjavski je general Kazbek, poveljnik brodogva pa admiral Jensen. V pristanišču je usidranih okoli 25 torpedovk, 5 do 10 podmorskih ladij in križarke „Rosija“, „Bogatir“, „Gromoboj“ in „Almaz.“

Načelnik vladivostoške obrambe je general Andrejev. V trdnjavi je, tako se poroča, 21 pehotnih polkov, 25 eskadronov, 8 poljskih baterij, oddelek streljcev na strojne puške, ena kombinovana divizija, 10.000 mož trdnjavske artilerije, v celem torej 40.000 mož pehote, 4000 konjenikov in več baterij artilerije z 62 topovi.

Po poročilih petrogradske brzojavne agencije so se japonske vojne ladje pojavile pri Nikolajevsku v bližini obrežja. Iz Harbina pa se poroča, da so japonske torpedovke priplule v Olgin zaliv. Torpedovke so ostale eno uro v zalivu in so poizvedovale. Istega dne se je pojavilo v zalivu 25 japonskih transportnih parnikov. Prebivalstvo iz Vladivostoka in Nikolajevska beži v Garovsk.

Spomini z romanja v Rim.

Piše kmet iz mariborske okolice.

(Dalje.)

Ob 2. uri popoldne se odpeljemo iz Asisa proti Rimu. Sprva je lepa vožnja po ravnini. Polja so s trto in murbo posajena; na Laškem se prideluje mnogo sladkorne pese in videl sem velike sladkorne tovarne. Lahi mnogo držijo na simetrijo, kar povsod napravi lep vtis in meje so zameničene povsod s kamenjem.

Pri nas so pa v obče zakrivljene meje in pri mejah drevesa. Kjer manjka v obče mejnikov, so pogosto prepiri in tožbe zaradi malovrednih mej. Dragi rojaki, uplivajte, da se ljudje ne bodo tožarili za malovredne stvari, saj so predobro poznani slabi nasledki toženja.

Proti Rimu se začnejo planine, okolica je pusta, kamenita in lepega gozdnega drevja je le malo; le v neki dolini sem videl lep hrastov gozd. Les je na Laškem drag in največ se ga dovaža tje iz Koroške. Ko smo se peljali po ti pusti okolici in sem ogledoval z grmovjem obrašene brege in trde, ostre pote, sem premišljeval, koliko so pač pretrpeli romarji v prejšnjih časih, ko so še potovali večinoma peš.

Zvečer ob 9. uri zagledamo nebrojno lučic, vlak se ustavi in v Rimu smo!

V pol uri nas izvoščeki odpeljejo v nam odločeno stanovanje v hotel Paradiso. Ker pa ni bilo mogoče nas vseh sprejeti, so nas nekaj razdelili v sosedni hiši v privatna stanovanja; meni je bila potna sreča vedno mila, kajti gospodar me je djal v majhno hišico, kar mi je bilo zelo všeč, ker sem bil sam in bom lastnik te sobice sedem dni.

Na hrani nas je pa bilo skupaj deset in že prvi dan smo se prijateljsko seznanili. Bila sva dva Štajerca, dva Kranjca, dva Korošca, en Čeh, eden iz Šlezije in dva iz Gornje Avstrije. Vsi skupaj smo le malo laško razumeli, pa tista malenkost laščine, kar sem se prej učil in nemško-laška slovnica mi je dobro služila, tako da sem bil za tolmača. Za tolmača! to je res preveč rečeno, pa pomagal sem si tako-le; Če sem sam ali kateri romarjev kaj potreboval, sem poiskal v slovnici dotične besede in zapisal n. pr.: Ha un foglio di carta da lettere? itd., in dobro sem izhajal, kajti gospodar nam je vsako željo rad ustregel. Drugi dan, 3. sušca, bila je jubilejska svečanost v cerkvi sv. Petra; vse ulice bile so polne in dež je kar lil, tako, da so nas izvoščeki komaj spravili skoz gnuječo na trg sv. Petra. Avstrijski romarji smo se zbrali v neki veliki kapeli in po stranskem vходу smo šli s procesijo v cerkev sv. Petra, kjer je bil za nas že prostor odločen. Brez vstopnic je bil vhod vsakemu drugemu nemogoč. V cerkvi so bili prostori tako razdeljeni, da smo bili Avstrijanci, Francozi, Španjolci, Lahi, Amerikanci itd. vsak v svojem prostoru in vseh nas je bilo okoli 80.000. Že prej se nam je povedalo, da je za slučaj ognja, bolezni ali kake nezgode vse oskrbljeno. Zraven mene je neka dunajska gospa omedlela in cerkvena stražnika, orjaška Švicarja, sta jo lepo in mirno odnesla, na kar se je kmalu vrnila. Vkljub tako ogromni množici je bil vzoren red, in vse je že težko čakalo, kedaj se že prikažejo sv. oče. Nikoli še nisem tako težko čakal, ko tisti dve uri. Slednjič se oglasijo močne trobente in z veliko svečanostjo prinesejo na tronu sedečega sv. očeta, s tiaro

na glavi in v kronanem ornatu. Potoma so blagoslavljal množico. Med množico je nastal nepopisen hrušč in vsak narod je pozdravljal Kristusovega namestnika po svojem z vivat, eviva, hura, živijo klici itd. Nesli so jih tik mimo nas in ta pretresujoč prizor ostane nepozabljiv. Vse oči so bile v njih obrnjene, solze ginjenosti so bile marsikomu na obrazu in mnogo jih je veselja jokalo. Iz obraza sv. očeta je sijalo nadnaravno veličanstvo, katerega niti popisati ne morem. (Dalje sledi.)

Razne novice in druge reči.

Naše misli. Kakor smo že zadnjič poročali bo letošnji shod v Mariboru, ki ga priredi „slov. kršč. socijalna Zveza“, bolj poučnega značaja. Govorilo se bo o knjižnicah, organizaciji, o alkoholizmu, o izseljevanju, o vzajemnosti socijalnega dela, o vzgoji voditeljev itd. itd. Vidite torej, da se bo izvedelo marsikaj zanimivega. Torej dne 4. sept. se vidimo v Mariboru!

Shod delegatov slovenskih katoliških delavskih društev na Spodnjem Štajerskem in Koroškem, se vrši v nedeljo, dne 13. avgusta t. l., ob 10. uri dopoldne v Narodnem domu v Mariboru s sledečim dnevnim redom: 1. Vladna predloga o delavskem zavarovanju za starost in onemoglost. 2. Sklepanje v resolucijah. 3. Poročila društev. Ker je shod velike važnosti za vsa delavska društva, zato prosimo, da se ga vsa društva obilno udeležijo. S krščanskim pozdravom sklicatelj. Priglasje prosimo nasloviti: J. N. Gostinčar, tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani se tem potom pozivlje do vseh onih svojih podružnic, ki še niso ugodile vodstvenemu pozivu z dne 21. junija 1905, št. 6724 s prošnjo, da blagovole čim preje uposladi izpolnjeno tisknico o svojem društvenem stanju, oziroma delovanju v letu 1904. Ker se bode le v teh tiskanica naznamovano upoštevalo pri izdaji prihodnjega družbinega „Vestnik-koledarja“, opozarjamo še enkrat, da je le v interesu naših podružnic samih, ako ugođe kar najpreje mogoče vodstveni prošnji. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Nevihta in toča. Zadnje dni je razsajala po Spod. Štajerskem huda nevihta s točo, ki je napravila na poljih, vinogradih in hišah strašno škodo. Letos se je letina tako lepo kazala, sedaj je pa mnogim vzet zadnji up. Zakaj se ne ustanovi deželna zavarovalnica zoper točo, kar je lansko leto predlagal slovenski poslanec Robič? Zato, ker nemški poslanci kakor Ornig, Stiger in drugi tega nočejo. In zakaj tega nočejo? Ker nikdar niso bili in nikoli ne bodo prijatelji kmetov, tudi tistih ne, ki jim pete ližejo. Ali bi ne bilo prav koristno, ako bi vsak posestnik bil zavarovan in bi dobil, če mu uniči uima pridelke, vsaj nekaj takoj, za prvo silo. Seveda se mu na zahtevanje odpiše davek, toda to se ne zgodi tako hitro. Vsak posestnik, ki je zadet od toče, ognja, povodnji, žitne polege, suše, mokrote, mišje nadloge, ima namreč pravico, da se mu odpiše ali pa celo opusti dača. Treba mu je samo naznaniti nesrečo na glavarstvo ter poprositi, da škodo kmalo ceni. Ako bi glavarstvo ne hotelo poslati cenilcev ali delalo sploh kake težkoče, naj kmet to koj naznani kakemu deželnemu ali državnemu poslancu. Druga pomoč, ki jo

lahko na omenjeni način poškodovani kmet dobi, je državna podpora. Prošnja za državno podporo se tudi naslovi in pošlje na okrajno glavarstvo.

Državnozbornske volitve v mestno skupino Maribor, Ptuj itd., ki se je vršila dne 5. t. m., so se udeležili tudi Slovenci, ki so tokrat dobili 75 glasov več, kakor pred petimi leti. Znamenje, da tudi tukaj napreduje slovenski živelj. Ožje volitve, ki je bila med vsenemcem Vastjanom in pristašem nemške ljudske stranke, se Slovenci niso udeležili. Izvoljen je bil Vastjan, za katerega so glasovali nemški uradniki. Vastjan je pristaš one stranke, ki je vpila v državnem zboru „hajl“ pruskemu cesarju. Takega poslanca so volili naši nemški uradniki! Ali ni to značilno za njih mišljenje? Naše ljudstvo, ki je udano cesarski hiši habsburški, ne more imeti zaupanja do takih uradnikov! Zato: Proč ž njimi!!

Nemški strah. Nemški listi vpijejo, da se mora v kali zatreti namera Slovencev, ustanoviti v Mariboru slovensko ljudsko šolo in v Gradcu slovenski otroški vrtec. Slovenci naj na to odgovore s številnimi podporami „Družbi sv. Cirila in Metoda“, da bo res kmalu mogoče izvršiti to, kar s strahom preletava nemške kosti.

„Štajerčev“ pristaš obsojen. „Štajerčev“ pristaš Blaž Lah iz Črešnjevca je bil obsojen od slovenjebistriške okrajne sodnije na 14 dnij zapora, ker je neki prič pomolil pred sodnijo figo pod nos. Te olike se je gotovo naučil iz „Štajerca“. Njegov sin je dobil zaradi telesne poškodbe šest tednov zapora. „Štajerc“, lepe prisade imaš!

„Štajerčevi“ pristaši iščejo nevest potom oznanil v „Štajercu“. To je dokaz, da ne mara takega fanta nobeno pošteno slovensko dekle! V nekaterih krajih so sklenila vrla narodna dekleta, da ne občejujejo z nobenim fantom, ki je naročen na „Štajerca“. Posnemanja vredno!

Ptujski pek Ornig išče „magacinerja“. Zakaj pa je prejšnji odšel? Ni še dolgo, kar so štrajkali pri Ornigu pekovski pomočniki. So li morebiti štrajkali zato, ker se jim je predobro godilo? Da, Ornig je velik prijatelj — svojega žepa!

Nemški pripravljalni razred za gimnazijo v Ptujju se bode vendar pričel in je že imenovan dotični učitelj, seveda trd Nemec. Ta pripravljalni razred je popolnoma nepotreben, kajti dijaki, ki obiskujejo ta tečaj, izgubijo eno celo leto. To, kar se bodo učili dijaki v tem razredu, učijo se lahko doma in si prihranijo pri tem tudi enoletne stroške za hrano in stanovanje, šolnino itd., ki so jako visoki. Proti majhni plači bode gotovo vsak učitelj na deželi rad pripravljaj nadarjene dijake za gimnazijo, kakor se je to večinoma tudi dosedaj godilo. Tudi ni treba dijakom, ki so slabi v nemščini, iti na ptujski gimnazij, kjer je vse nemško in pridejo Slovenci le težko naprej. Za slovenske štajerske dijake sta edinole gimnaziji v Celju in Mariboru.

Sv. Anton v Slov. gor. Razna opravila so me klicala na pot. Po kratkem hodu pridem na prijazni hrib sv. Antona, s prekrasnim razgledom daleč na okoli. Tu vidim mnogo zidarjev, ki šolo prizidavajo. Grem dalje ter se v bližnji gostilni okrepčam s kozarcem vina. Po poti premišlujem zavednost in lep napredek Antonjevanov. Najbolj pri sreči so mi društva, katerih imajo tukaj več. Kakor se sliši, imajo lepo bralno društvo, mladeniško in deklisško zvezo ter

še ne dolgo ustanovljeno in potrjeno veteransko društvo. Vsako teh prireja razne podučne in kratkočasne shode. Kakor sem slišal, imajo še peto, precej močno in razširjeno društvo, to je društvo ali družba „šnopsarjev“. To zadnje, najbolj delavno in razširjeno društvo, ima redno vsako nedeljo in praznik svoja zborovanja in njim priljubljeno zabavo — šnops. Veliko boljše bi bilo, veliko manj gorja, ko bi se to že mnogo let obstoječe „društvo“ odpravilo, udje pa opustili pogube polni — alkohol.

„Plakati na listjaku.“ Nemškutarški „Štajerc“ se norčuje iz Slovencev ter pravi, da so bili plakati k zadnji ljudski veselici v Mariboru na deželi po listjakih nabiti. Znano pa je, da se je dotične veselice v „Narodnem domu“ v Mariboru udeležilo nad tritisoč tujdi! Seveda to jezi nemškutarškega „Štajerca“! Kdo pa se ne spominja zadnje volitve za peto kurijo v ptujskem okraju, kjer so „Štajerčevi“ nemškutarji plakate za svojega Bračkota celo na hlevih in stranišjih prilepljali! Seveda brez uspeha!

Sv. Rupert v Slov. goricah. Na god sv. Alojzija, dne 21. junija t. l. je umrl v Stražeh po kratki pa silno hudi bolezn, previden s sv. zakramenti za umirajoče, priden in pobožen mladenič Franc Šeruga. Rajni je bil star šele 19 let, ter ud Marijine družbe. Pogreb je bil prav veličasten, katerega se je udeležila večina faranov in tovariši Marijine družbe, ki so mu tudi zapeli nagrobnico. Kaj lepo in ganljivo so mu govorili ob odprtem grobu vlč. g. župnik Pajtler. Za rajnim Francem ne žalujejo samo stariši in sestrica, temveč vsa župnija, najbolj pa mi mladeniči-tovariši, ki mu kličemo iz dna srca:

Dragi France! sladko snivaj,
brez trpljenja, brez ovir;
pri Očetu večno uživaj
za plačilo, dušni mir!

Polenšak. Dne 3. t. m. je naš dični poslanec g. dr. Jurtela poročal o svojem delovanju. Ljudstvo ga je veselo poslušalo ter mu izrazilo svoje popolno zaupanje. Govoril je tudi veleposestnik Šegula iz Hlaponec ter živo ožigosal Ptujčane. Tudi štajercijanci so bili prisotni, a niso niti besedice črhnil.

„Nemška slavnost“. Dva Nemca, ki sta se od „nemške“ slavnosti v Ormožu vinjena gibala domov, sta se med potjo na glas jezila, da to ni bila nikaka nemška slavnost, ker se je na slavnosti samo slišalo: „To mi dajte, to mi prinese, jaz sem žejen i. t. d.“

„Brežiški Sokol“ priredi dne 30. julija 1905 na vrtu „Narodnega doma“ I. javno telovadbo. Po telovadbi godba, petje in srečolov. Čisti dobiček je namenjen sokolski zastavi.

Pernice. Podružnico sv. Urbana v Alpah smo dali z milimi darovi popraviti, prav okusno slikati, naredila so se tudi vsa okna iz trdega lesa. Dobri župljani so vožnjo zastoj poskrbeli. — Komaj pa je bilo delo dokončano, pripodili so se 13. julija t. l. okolu 5. ure popoldne čez Korolpe črni oblaki in strela je udarila dvakrat v zvonik, katerega je močno poškodovala, kakor tudi streho na zvoniku. Sreča, da ni užgalo, ker je vse leseno in brez strelovoda. Poškodovan je kor, stene in križev pot, orglje pa vničene. — Treska in hudega vremena reši nas, o Gospod!

Nagrade za učenje slovenskega jezika. V celjskem nemškem „Studentenheimu“ so

imeli z gojenci skušnje o znanju slovenskega jezika, med pet dijakov, ki so najbolje znali, so razdelili celo nagrade. Tako Nemci hočejo pripravljati, da bodo njihovi gojenci za službe na Slovenskem uspešneje tekmovali s Slovenci.

Vojnik. Strela je udarila v sredo dopoldne v hišo vojniške slovenske posojilnice. Bil je ravno uradni dan in mnogo strank v pisarni. Na veliko srečo se nobeni osebi ni ničesar zgodilo. Iz slemena, kamor je udarila, je šla strela po ostrejšu na telegrafsko žico. Osmodila je samo late in zagnala precej opeke na cesto. — Prejšnji dan so pogrešili sestro posestnika Dobrotinška, ki je bila malo slaboumna. Našli so jo zjutraj v vodnjaku. Ne ve se, ali je nesrečnica notri padla ali je sama skočila.

Iz Mozirja. Vedno še zahaja nekaj izvodov „giftne krote“ v naš prijazen trg. Če se že kakšen „Štajerčev“ pristaš spozabi tako daleč, je odpustljivo, kajti „gliha vkup štriba“; pač pa ga tudi nekateri Slovenci dobivajo. To je sramotno! Tako se narodnost izkorišča, to je neodločnost! Kako se mora tako spozabiti Slovenec ter podpirati prijatelja „celjske žabe“, ki je reglala take laži v svet o celjskem „Sokolu“ ob priliki izleta v Braslovce. Vsakemu udeležencu je znan ta prijazen sprejem! Ako imaš količkaj narodnega ponosa, ne zahajaj v takšne trgovine, gostilne in sploh v javne prostore. Kakor se posojuje, tako se vračuje. Slovenci, več narodnega ponosa!

V Nazarjih v gor. Savinjski dolini se bo 13. avgusta nova zastava Mar. dekliske družbe blagoslavljal. K udeležbi slavnosti se vabijo vsa mladinska društva od blizu in daleč. Prosi se za naznanilo prihoda in približno število udeležencev. Začetek bo ob pol 10. uri.

Iz Slovenjgradca. Pri plenarni seji okr. zastopa dne 13. t. m. se je vršila volitev 5 članov v okrajni šolski svet slovenjgraški in so bili izvoljeni sledeči gospodje: Ivan Rogina, okrajni načelnik, veleposestnik in župan v Podgorju, Ivan Barth, grajšček v Lindenhofu, Avgust Günther, svečar v Slovenjgradcu, Josip Rotovnik, veleposestnik v Legnu, in Ferdo Kac, posestnik v Šmartnem. Zastopniki slovenjgraškega mesta in veleindustrije so sicer proti izvršitvi volitve v tej seji ugovarjali in sejno dvorano zapustili, ker smatrajo navzočnost 16 članov za sklepčnost nezadostno. Okrajni zastop šteje namreč glasom zakona 32 članov, ker pa je en član koncem lanskega leta umrl, ne da bi se zvršila dosedaj nadomestna volitev, ima zastop danes le 31 članov, tvori toraj 16 članov absolutno večino, kar je pri plenarni seji gospod okrajni načelnik povdarjal in gospod vladni zastopnik c. kr. okr. glavar Anton Čapek tudi odobril. Zastopniki kmečkih občin in veleposestva kazali so se tudi pri tej priliki za narodno stvar vnete, ostali so trdni kakor skala, za kar jim gre naše priznanje. Zaradi tega, ker je g. okrajni glavar odločil popolnoma pravično, da tvori 16 članov večino, začeli so slovenjgraški Nemci obžalovanja vredno gonjo proti okrajnemu glavarju. Obdolžujejo in črnijo ga pred namestnijo v Gradcu, da bi ga spravili iz Slovenjgradca. Upamo, da dobijo od namestnije primeren odgovor na svoje neosnovano napadanje.

Iz Sel pri Slovenjgradcu. Velika žalost se je pripetila nekim starišem dne 22. junija popoldne na sv. Rešnjega telesa dan. Imeli so le eno 2 leti staro hčerko. Ko pridejo ljudje od božje službe domov,

počivali so okoli poslopja vsak v svoji senci. Otrok jo hodil od enega do drugega in se tako kratkočasil. Ljudje utrujeni od dela so počasi vsi zaspali. Stala je tam blizu posoda z vodo napolnjena. Ko se ljudje zbudijo, našli so otroka utopljenega. Stariši, imejte skrb za svoje male otroke!

* * *

Koroške misli. „Prismojени kmetje“, tako vas slovenske kmete zmirja zadnja „giftna krota“ ali „Štajerc.“ In ljubi „mir“ je vladal v koroški deželi, dokler niso naši slovenski duhovniki začeli kaliti ta mir. Joj mene! Do tega časa se je vam gotovo imenitno godilo, živeli ste kakor v paradizu, sedaj pa pridejo duhovniki pa vam kalijo ta mir. Joj, joj kaj neki bo. Pa kakšen je ta ljubi „mir“, katerega vam priporočajo naši nasprotniki tako toplo? Pod „mirom“ zastopijo ti mogočnejši, katere mi redimo z denarji, le to: Slovenec tiho bodi, pa nič ne zini, bom že jaz zate zini, ko se bo meni zdelo primerno in ko bo prišel čas. A dosedaj še niso nikdar zini, ko se je šlo za naše pravice, nosili smo jim le svoj denar, tedaj so znali ziniti, ko se je šlo za denar, a ko so imeli denar, pa so trdovratno molčali. Mir se pravi na Koroškem to: mi bomo govorili kakor se nam zljubi, ti kmet pa nam plačaj, pa nič ne zini, ti nimaš drugega opraviti kakor da molčiš in kimaš in potrdiš to, kar bomo mi v naših „brihtnih“ nemčurskih buticah sklenili — pa bo mir besedi. — Vidite, taki so vaši ljubi prijatelji nemčurji, ki podpirajo „Štajerca.“ Vsak kmet, vsak hlapec in pastir ima pravico, da nastopi, kadar se gre proti njemu, a naši ljubi koroški nemčurčki nam kratijo te pravice. Zato pa na dan koroška stran! Pokažimo jim, da smo mi gospodarji na svoji zemlji in da bomo mi mir sklepali z njimi, ne pa oni z nami. Mi smo mi, vi pa ste od nas odvisni. — Koroške pozdrave!

Spodnji Dravograd. Č. kr. državna železnica v Beljaku je poslala ukaz, da se potniki, kateri na postajališču v Sp. Dravogradu brez voznega listka v vlak stopijo, imajo kaznovati, oziroma dvojno vozno plačati, ker je na čuvajnici, katera stoji na postajališču, pribita plošča, pisana v blaženi nemščini, da se vozniki listki v krčmi Gobanca prodajajo. Ker ni pričakovati, da bi naši občinski očetje proti temu ukazu kaj ukrenili, tem manj, ker je njih tajnik krčmar in prodajalec voznih listkov, se tem potem c. kr. državna železnica prosi, da se o tej stvari informira, ker tisti potniki, kateri pridejo iz Št. Lovrenca in Viča, imajo od postajališča do krčmarja najmanj tri minute, do postajališča nazaj spet tri minute, iznaša šest minut in med tem časom lahko marsikdo vlak zamudi. To je nenavadno, da bi na takih postajališčih, kjer ni javna prodaja voznih listkov, če popotnik brez voznega listka vstopi, se s kaznijo postopalo; sploh pa krčme, ako so daleč od postajališča, za prodajo voznih listkov niso pripravne. Vozni listki bi se naj, kakor je to do zdaj zmiraj bilo, v kupeju plačali, ako se na postajališču samem ne rentira vožne listke izdajati.

Spodnje Libuče. Strela je udarila dne 17. t. m. v hišo gospe Helene Vrak. Pogorela je hiša in hlev ter žitnica. Tudi tri sosedna poslopja so pogorela. Ogenj je tudi uničil nekaj denarja in dve hranilni knjižici. Toča, ki se je vsula pri tej nevihti, je napravila v velikovski okolici mnogo škode.

Guštanj. (Letina.) Žita bomo imeli letos dovolj, sadnega mošta, katerega radi pijemo, nam bo pa manjkalo. Le tepke in ozimice so malo obrodile, jabolk pa ne bo nič in zato tudi ne bo ljubega mošteja. Našim ljubim sosedom Štajercem pa želimo da bi pridelali dosti vina, ker narodna pesen pravi, da „Štajerc ga na Koroško pripelja.“

Pliberska okolica. (Kresovi. Huda ura in ogenj.) Kako ste kaj kresili, dragi bralci „Našega Doma“ po širni Sloveniji, na večer dne 4. julija, v čast našim blagovestnikom sv. Cirilu in Metodu? Upamo, da izvrstno. Mi tudi! Lepo smo razsvetlili ta večer našo okolico s kresovi. Še na visoki Peci smo videli sedem kresov, koliko jih je pa bilo po drugih hribih, v dolini in v vznožju Pece! Kakor sem slišal praviti od tistih, ki so kresili na Peci, je bilo mogoče naštetih s Pece vključno vsled suše meglenemu ozračju, kar na enkrat okrog 50 kresov. A ker so kresovi vedno ugašali in se drugi prižigali jih je bila gotovo polovica več. Vsa čast tistim ki so prižigali kresove ta večer in tudi tistim ki so agitirali zanje. Še živimo koroški Slovenci, še bijemo boj za obstanek, še slavimo naše blagovestnike sv. brata Cirila in Metoda.

Živi živi duh slovenski

Bodi živ na veke!

Dne 17. julija popoldne je pribrula v naše kraje huda nevihta. Strela je vdarila v po domače „Gorpratovo“ gospodarsko poslopje, ki je popolnoma pogorelo, zgorela je tudi hiša in dvoje drugih poslopij. Ker se je ogenj strahovito hitro širil ni bilo mogoče mnogokaj rešiti, dasi je bilo dosti ljudi. Živina je bila na paši, a zgorelo je pa par svinj in nekaj denarja, ter vso gospodarsko orodje. Zavarovani so bili. V veliki nevarnosti so bile tudi sosedov hiše, nekatere so se večkrat prižigale, a k sreči je šel nekoliko dež, bil je tudi precej veter.

Dobrlaves. Opozarjamo tem potom vse narodnjake, da zahtevajo v trgovini gosp. Pa a r a le narodno blago. Ljudje, ki imajo kaj vpliva naj posredujejo, drugače se kmetje in mladeniči za takega „slovenskega“ trgovca ne bomo mogli „navdušiti.“

Duhovniške in cerkvene stvari. Razpisana je do 8. avgusta župnija Švabek (patronat benediktinska grajščinska gospodščina v Dobrlivasi). Župnik oskrbuje tudi župnijo Suha (4,5 km). — Za provizorja v Kazazah je določen č. g. Josip Kukačka, kanonik v Gosposveti. Nameščeni so letošnji četrtoletniki-bogoslovci kot kapelani gg.: Janko Dolinar v Tinjah, Ivan Lučovnik v Št. Jakobu v Rožu, Ivan Vuk v Železni Kapli. — Premeščeni so gg.: Franc Smodej, kapelan, iz Št. Jakoba v Rožu v Šmihel nad Pliberkom, Ivan Hojnik iz Železne Kaple v Črno. G. Rupert Rotter, dosedaj kaplan v Tinjah, oskrbuje župnijo Kotmaravbs in Vetrinj namesto obolelega g. župnika Ebnerja. Premeščen pa je sicer kot provizor v Šmarjeto na Telembregu. Gosp. Jakob Rozman iz Beljaka kot provizor v Vovbre. — Razpisana je župnija Kazaze do 12. avgusta. — Za provizorja v Tinje je prestavljen g. Ivan Serajnik, dosedaj provizor pri sv. Jakobu v Koprivni. — Za kapelana sta nastavljena č. g. novomašnika A. Jelenc v Svečah v Rožni dolini, Jožef Linasi v Šmihelu pri Pliberku. Za prefekta v Marijanišče pride g. J. Dicker.

* * *

Napad na sultana. Turški sultan ima navado, da se pelje v običajnih dneh s svojim

dvorom v dvorsko mošejo (tursko cerkev) k molitvi. Tako se je peljal tudi dne 21. t. m. sultan Abdul Hamid v mošejo Hamidje. V tem trenutku, ko se je hotel vrniti iz mošeje, da zasede zunaj čakajočo kočijo, zasliši se zunaj mošeje grozovit polk, da se je zemlja stresla. Vsa okna v bližini so bila potrta, mošeja zunaj in znotraj poškodovana. Nastala je huda zmešnjava. Ko so se ljudje nekoliko pomirili, se je dognalo, da se je bomba razpršila na prostoru pred mošejo, kakih 200 korakov od tam, kjer je sultan stal. Neposredno pri prostoru, kjer se je razpočila bomba, je stala kočija sultana. Kočija in konji so močno poškodovani. Tudi nekaj konj dvorne konjenice, ki je spremljala sultana, je bilo ranjenih, ostali so ušli jezdecem in divje bežali po ulicah. Sultan je samo vsled tega rešen, ker se je bomba prehitro vnela, prej, predno je sultan prišel do dotičnega mesta. Mrtvih je 22, med temi neki višji ruski general. Težko ranjenih je 30, lahko ranjenih je nedoločeno število. Okoli 70 konj visokih turških dostojanstvenikov je ubitih. Tudi mnogo vozov je uničenih ali poškodovanih. Prostor, kjer se je bomba razpočila, je grozovito izgledal. Tla so bila nekaj metrov naokoli popolnoma razruvana, kosci človeških in živalskih teles, deli vozov itd. so ležali okoli. Napadalec še desedaj niso dobili, čeravno so že več sumljivih oseb prijeli. Sultan Abdul Hamid je rojen 22. septembra l. 1842, je torej sedaj v 64 letu, in vlada od l. 1876. Sultan je ostal vzlic tej nesreči hladnokrven in je živahno odzdravljaval pozdravljajoči množici. Avstrijski poslanec se je takoj podal k njemu v palačo, ter mu čestital k srečno prestali smrtni nevarnosti.

Punt na nemški ladiji. Nemci se hvalijo, da je nemška armada glede discipline prva na svetu. No, v nemškem pristanišču Kielu se je dogodil slučaj, ki ni ravno vzor discipline v nemški mornarici. Pri vajah nemške mornarice v Kielu so na cesarjevi ladji dajali povelja z znamenji, kakor je to običajno pri mornarici. Vsaka ladja je morala ponoviti znamenje. Kar se pokaže na mali križarici „Frauenlob“ namestu zastave umazana cunjca, ki jo je takoj zapazil cesar in poslal na „Frauenlob“ častnika, da poizve, zakaj so razobesili cunjca mesto zastave. Častnik je poizvedel, da so hoteli mornarji obrniti vladarjevo pozornost na ladjo, katere poveljnik je tako nečuvno ostro postopal z mornarji da so se že enkrat uprli proti njemu. Cesar je takoj zapovedal, naj „Frauenlob“ zapusti pristanišče, ker ne mara več videti ladje, kjer vlada taka nepokorščina. Mornarji so pa le dosegli svoj namen, ker je začasno odstavljen poveljnik križarice kapitan Caesar.

Vere na svetu. Neka nova statistika šteje na svetu 1.563.446.000 ljudi. Od teh je kristjanov 558.862.000 in sicer rimskih katolikov 272.638.000, protestantov 166.066.500, grških katolikov 120.157.000. Nekristjanov je pa 1.004.584.000 in sicer židov 11.222.000, mohamedancev 216.630.000, paganov 776.732.000, budistov 137.935.000, hindov 209.659.000, vernikov Konfucija in taistov 291.816.000, animistov, fetišistov 157.069.500, šintoistov (na Japonskem) 24.900.000. Privržencev drugih veroizpovedanj je še 15.352.500.

Človeška nezaupljivost. V Washingtonu je neki mož stavil, da ne bo mogel prodati v enem dnevu 100 dolarjev po 25 cent. In res je hodil ves dan po živahnih ulicah ter klical: „Kdo kupi pristne sre-

brne dolarje za četrtrinko vrednosti!“ Zbirali so se sicer okoli njega najrazličnejši sloji, tudi bančni uradniki, preiskovali so dolarje, jih metali ob tlak, končno pa nezaupno pogledali prodajalca ter odšli. Ves dan se mu je posrečilo prodati le tri dolarje.

Mož z dvema srcema. V Barletti na Laškem je obhajal te dni svojo poroko mlad mož, ki je svoje truplo že prodal in sicer anatomskega muzeju v Madridu za 75.000 K. Mož se imenuje Giuseppe de Maggiois. Da je njegovo truplo toliko vredno, pride od tega, ker ima mož dve popolnoma razviti srca, in sicer eno na desni, eno na levi strani. Pri vojaškem naboru je našel to posebnost štabni zdravnik. Vključno temu je bil potrjen ter je dobro prestal vse vojaške napore. Sedaj pa je osrečil mlado dekle z dvojnimi srcem in 75.000 K, ki jih je dobil za svoje truplo, ki pa ne bo „počivalo na strani drage ženice“, temveč ga prepeljejo v Madrid v muzej.

Premeteni Amerikanec. V vozu prvega razreda si je našel Amerikanec smodko, dasi je bil v vozu vidni napis „za nekadilce“. Takoj se je oglasil nasproti sedeči Anglež, toda zaman. Na prvi postaji je poklical Anglež sprevodnika, da bi vrgel puščega Amerikanca iz voza. Amerikanec pa je leno nagovoril sprevodnika: „Oglejte si vendar voznik tega gospoda, njegov list je za tretji razred.“ In tako je tudi bilo, in Anglež je moral iz voza. Tretji potnik je po odhodu sprevodnika vprašal zmagovalnega Amerikanca, kako je vedel za nameravano sleparijo Angleževo. — „Kaj lahko,“ odgovori Amerikanec, „listek mu je kukal iz telovnikovega žepa ter imel isto barvo kot moj.“

Čudna dogodba. V neko trgovino čevljev v Hamburgu je prišel mlad mož, ter si velel dati par čevljev na poskušnjo. Ko je čevlje obul, šel je parkrat po prodajalni, da se prepriča, ali so mu prav. Hipoma pa je odprl vrata in zbežal. Trговец in njegov pomočnik sta stekla za njim. Tat pa še ni daleč pribežal, ko mu odpade podplat z novega čevlja. Komaj je trgovec to zapazil, poklical je pomočnika in oba sta se naglo vrnila v trgovino. Tat pa je vključno temu imel nesrečo, da je pritekel ravno policaju v odprte roke. Policija si prizadeva, da bi našla trgovca, toda noben čevljar se ne mara oglasiti za čevlje. Tudi tat čuti za prodajalca toliko hvaležnosti, da noče povedati njegovega imena.

Kratka pravda. Preiskovalni sodnik je ravnokar prišel v vas, da bi kmeta Miho Goljufa, ki je krivo prisegel, še enkrat zaslisljal ter si na licu mesta zbral novo dokazivno gradivo za kazensko pravdo. Medtem ko je preiskovalni sodnik v gospodski sobi pri „Divjem petelnu“ še v naglici povznil kratek zajutrek in spil par čašic rujnega vina, je nakrat stopil v sobo Miha Goljuf, zaupljivo udaril po rami gospoda preiskovalnega sodnika ter mu rekel: „Gospod adjunkt, nekaj vam hočem povedati! Napraviva stvar na kratko. Jaz umaknem svojo krivo prisego in vsa stvar je končana!“

V spomin blagi materi.

(† Tereziji S.)

Blagor mu, ki se spočije,
V črni zemlji v Bogu spi!
Lepše solnce njemu sijje,
Lepša zarja rumeni!

Zakaj ste nas zapustili ljuba mati?
Kaj smo vam vendar storili, s čim razza-

lili, da ste nas zapustili, ah — tako kmalu — prezgodaj? Lahko bi še bili pri nas, kaj hočemo brez vas, ki ste bili središče, voditeljica naše hiše, ki ste bili dobri duh, pravi in vidni angelj varuh svoje družine.

Roka se mi trese, solza žalosti rosi oko, ko bi vam rad napisal par skromnih vrstic v spomin, vam, umrli materi svoji preblagi. — Oh, šele sedaj čutimo, kaj smo zgubili mi otroci z vami! Nismo vas morebiti znali ceniti, ljubiti in spoštovati po vrednosti — odpustite!

Nisem pač mislil, ko sva se zadnjič videla, da se na tem svetu ne snideva več. Tri mesece pred vašo smrtjo sem vas obiskal, ker ste že hudo boleli. Prihitev sem k vaši smrtni postelji in našel vas še živo. Par dnij sem bil ob vaši strani — pa moral sem vas zopet zapustiti — dolžnost me je zvala nazaj. Upal sem še sicer za gotovo vedno, da se vidiva spet. Vendar sem pokleknil in vas zaprosil materinega blagoslova — s solzami v očeh. Radovoljno ste mi ga dali — in tudi vi se tiho solzili. Dolgo — dolgo ste vroče molili za srečo in goreče prosili blagoslova za mene. Nekako osrečen sem vstal in se začel poslavljati. Pa nisva se mogla ločiti. Tako težko nisem šel še nikdar od vas. Zopet in zopet sem se vrnil v vašo sobo, podajal vam roko in šepetal: „srečno!“ — zadnji najin „srečno!“ Sedaj še le mi je jasno, zakaj mi je bilo tako težko to slovo. Slutila sva pač oba, čeravno se tega nisva zavedala, a najini srci pa najina dobra angelja so nama narekovali to slovo — ker imelo je biti — zadnje na tem svetu. In to mi je še v veliko tolažbo, pri britki tugi in izgubi, da sva se poslovila z blagoslovom vašim. — Solza sili mi v oko, ne morem se je ubraniti pri misli, da vas ne bode več, zastonj vas bode iskalo moje oko med mojimi dragimi domačini, ko se zopet vrnem — prvič letos na ta način v praljubu vas, domačo hišo. Božja volja je pač. Božja Previdnost in Modrost, katere mi ne moremo umeti. Prepričanje, da kar Bog stori, vse prav stori — nam je v tolažbo. Kako nam je na drugi strani bridko, da ste nas zapustili, ljuba mati, ravno letos in niste mogli pričakati mojega zadnjega prihoda, ki ste se ga ravno vi najbolj veselili! Da niste čakali svidenja, ki bi bilo ob vaši navzočnosti gotovo eno najveselejših najinega življenja. Kako sem v duhu gledal in hrepenel, da bi vam položil svoje novoposvečene roke na glavo misleč: če bode božja volja. Pa njegova volja ni bila, On je sklenil drugače! Naj bo česčeno njegovo ime! Saj me zopet tolaži druga misel in ta še najbolj: tako dobra, pobožna in blaga mati, kakor ste nam bili vi, se je mogla preseliti le v boljše življenje. — Tolaži nas misel, da ste vi šli pravzaprav le po plačilo, da ste šli počivat po tako skrbi, truda in trpljenja polnem življenju. Na tem svetu ste pač okusili malo veselja, pa za posvetno veselje itak niste marali nič. Uživali ste tem več in raje duhovnega čistega veselja in sedaj ga bode — kakor za trdno upam, še v neskončno obilnejši meri — za vedno.

Ne bodemo se zbirali več okolu vas in vas strme poslušali! Kako ste nam znali pripovedovati, kako nas lepo učiti, cele ure bi vas poslušali! Često ob nedeljah in praznikih ali ob zimskih večerih zbrali smo se okrog vas. Bili ste vsikdar nekako resno otožnega obraza. In kako ste govorili! Še

le ko ste končali, zavedli smo se spet — vaši ljubi troci — začudeno se spogledali — in videli, da nismo v cerkvi pri pridigi bili — ampak da so tako lepo govorili naša zlata mamica. Tudi vaših pisem pač ne bom dobival več. Malokedaj ste sicer sami pisali — pa navadno v vsakem kaj narekovali. A kadar sem zagledal na zadnjem listu še vašo pisavo, genilo me je vsikdar nekam čudno. Takoj sem si bil v svesti, da pride sedaj kaj čisto drugega. Postal sem ves resen in predružen. Oh, kake besede, vsaka zlata vredna — kaki nauki! Tu vam je bilo navadno kaj iz sv. pisma, najlepši izreki iz njega, posebno je bil večkrat oni znani, da Bog le ponižnim daje svojo milost, prevzetnim pa jo odteguje.

Največje vaše veselje, vaša edina tolažba smo bili vaši ljubi otroci, ako smo bili pridni. Kako skrb ste imeli za nas, kako nas svarili in varovali pred vsem hudim, zlasti pred slabo tovaršijo. Spominjam se, kako ste nekoč jokaje dejali g. stricu o meni, ko sem bil že večji dijak in prišel v nevarna leta: „Kako se sedaj bojim za njega!“ Ravno te vaše besede, združene s pretresljivim jokom, ljuba mati, ki sem jih slučajno slišal, zasadile so se mi globoko v srce in me obvarovale morebiti marsikaterega krivega dejanja, kakor me je obče cela vaša prikazen, ki mi je bila vedno pred očmi, varovala pred pogubo.

V srcu sem nosil vaše zlate, nepozabljive nauke, vaš sijajen vzgled mi je svetil kakor bliščeča zvezda na vseh mojih potih — resno-otožen vaš obraz me je spremljal povsod. Le duhovno veselje ste hotela uživati nad svojimi otroki. S hvalo ste bili skopi. Ta je moral res že kaj posebno dobrega storiti, ki je zaslužil vašo pohvalo. Strogi ste bili z nami — in hvaležni smo vam zato. In jaz vaš prvenec in ljubljene moral sem seveda postati ministrant na vašo željo in vaše prizadevanje. Kako skrb ste imeli, da sem vsako jutro šel pravočasno proti pol ure oddaljeni cerkvi — kar posebno v zimi za-me ni bila malenkost. Pa pregovorili ste me vedno in osrčili tudi v najhujšem vremenu. Kako veselje ste imeli, ko ste me ob nedeljah in praznikih videli v angeljski službi. Spominjam se še tudi vedno, kako ste me pred prvo mojo spovedjo doma resno „naprej vzeli“ — vest z menoj spraševali in me pripravljali na tako važno in sveto opravilo. — In tako dobro duhovno oboroženega ste me potem poslali v daljno mesto v šole — ne brez mnogoterih skrbi, trudov in težav. Koliko ste jih užili za časa mojega šolanja! In kako bridko, sedaj ko se bliža konec, ko dosegam svoj cilj — morali ste odpotovati — ne da bi videli in uživali sad svojega truda! Bog vam izplati vse na onem svetu! — Posebna vaša skrb je bila, da se vaš sin ne pogubi in ne pokvari v tujem svetu. Zato ste me ob počitnicah strogo opazovali in čuvali nad menoj, ali sem se vrnil, kakoršnega ste me odpustili v šole. Kdo torej more popisati vaše veselje, ko se obrne vaš ljubljenec, za katerega ste trepetali, se bali in molili zlasti tisti čas vsako uro, ko stopim v bogoslovje! In še le ko ste me prvič obiskali v bogoslovju! Predobro se spominjam onega trenutka, ko ste me zagledali prvič v črni bogoslovski obleki — oko vam je duševnega veselja zasolzilo. Kdo pač more povedati, kaj se je tedaj godilo v vaši duši — ko ste videli srčne svoje želje vedno bližje spolnjenju.

Niste nam pa, ljubljena mati, dajala samo lepih naukov — ne, ampak vi sami ste jih pred nami izvrševali in tako postali vzgled — vzor dobre matere. Vaš blagi, plemeniti značaj opisati, vašo globoko vernost in srčno pobožnost — bi bilo pretežavno, vašo skromnost in priprostost v vsakem oziru, ljubeznjivost v občevarju — zopet pretežko.

Vas brez dela videti, tega si ne morem misliti, ne spominjam se. Tudi posebno veselih vas nisem videl. Skrivnostno se mi zdi in si ne vem razlagati, kako ste se mogli skoro vsakemu smehu odreči. Gube skrbi na obrazu in stroga resnost v licu — le tako vas hranim v svoji duši.

Nekaj posebnega je bila vaša ljubezen in darežljivost do vseh vrst ubožcev — naj so že prišli v hišo ali pa ste zvedeli kje za kake sirote ali revne bolnike. Če le mogoče, moralo se jim je pomagati. In vi, ki sicer niste skoro nikogar obiskovali — nekoč sem se moral začuditi, ko vas najdem pri sosedu, ker to je bilo kaj nezasišane — k bolnikom pa ste se prav radi napotili, če tudi z majhnimi darovi. Povrh pa ste jim vedno vedeli dati obilo lepih besed, naukov in tolažbe. Od naše hiše pač ni šel ubožec brez pomoči. Bili ste namreč globoko prepričani in večkrat nam pravili, da se vam to nikdar in nikjer ni poznalo, nikjer vam ni manjkalo, kar ste dali ubožcem. Pač pa ste zapazili vidni blagoslov božji pri tej pa tudi drugi reči. Ni torej čudo, da ste bili spoštovani, ljubljene od vseh, ki so vas poznali — navzlic vaši skromnosti in ponižnosti, katera vam ni nikdar dopustila, da bi se količkaj kazali pred svetom. In tudi meni, vem, da bi mi nikakor ne pustili pisati teh vrstic. Pa saj jih ne pišem v vašo hvalo, ne da bi vas med svet nosil in kot svojo mater povzdigoval, ampak samo zato, ker ste bili res dobra, čednostna, vzorna mati. Zakaj bi se čednost ne kazala svetu, saj sicer ostane vedno skrita v svojem zatišju, in nihče se je ne more veseliti in je posnemati. Ali bi se smela le hudobija povsod poviševati in šopiriti?

Ne bodeva torej več skupno poromala k tej ali oni cerkvi, kamor ste tako radi zahajali. Ne bodete nas več vseh klicali, zlata mati, k večerni molitvi vsak večer klečat. Vaša usta so stihnila — ne zasliši se nobena pobožna pesem več iz njih, noben zlati nauk, nobena vroča molitev več za blagor in srečo svojih ljubih. Čudil sem se večasih kot bogoslovec — odkod ta vaša modrost in spoznanje zlasti v višjih verskih rečeh. Strmeti sem moral nad takimi mislimi in besedami, ki ste jih izražali. Ali kaj čudo, kdor veliko moli, rad in mnogo lepih pridig in naukov sliši ter čita lepe knjige in sam mnogo premišljuje o božjih rečeh, ta ima veliko spoznanje, pridobi si pravo modrost. Celu kot bogoslovcu mi niste nehali dajati naukov: Tako in tako moraš, ko boš duhovnik, z ljudmi občevati, tako jih poučevati! Koliko ljudi tega in tega ne ve!

In za tako mater bi človek ne žaloval, za tako blago roditeljico bi ne plakal solz, saj jih je bila pač vredna še več! Kdor ve, kaj se pravi mater izgubiti, kdor ve, kaj pomeni beseda mati, in to pač mora čutiti vsak, kdor hoče za človeka veljati — ta bo razumel mojo prebridko izgubo, tak bo vedel, kaj sem čutil, ko sem dobil vest o smrti — matere svoje. — Donašalca brzojavov se pač vedno ustrašimo v bogoslovju,

ker navadno prinese — smrt. In tokrat je imelo veljati meni. S tresočo roko odprem zavitek in čitam — megleno mi je pred očmi — strašne uničujoče, te kratke besede, ki človeku zarežejo v dušo: Mati včeraj umrli — jutri pogreb — oče.

Na vašem pogrebu ni mi bilo dano biti. Bil je bojda skromen — veliki četrtek — brez zvonjenja in petja — kakor ste bili vi skromni in vaše življenje — vendar obilo udeležencev, ki so tako dolgo čakali, so pričali o vaši priljubljenosti. Pred kratkim šele sem zvedel podrobnosti o vaši zadnji strašni bolezni in mukah, katere ste pa čudovito udano prenašali in mirno v Bogu zaspali. — In tamkaj sedaj počivate na novem pokopališču. Niste čakali krasne pomladi, ki se je sedaj že naselila tuči na vaš grob in ga odela z zelenim prtičem. Nad vami morebiti veseli krilatni pevci drobijo svojo slavo Bogu — a mi zapuščeni plakamo za vami. Niste čakali zlatega majnika, katerega ste tako ganljivo obhajali vsako leto se svojimi ljubimi domačini z molitvami in petjem pri Marijinih oltarčkih. Veselejšega pa in krasnejšega majnika, ki večno traja, šli ste obhajati na boljši svet, dokler se ne snidemo vsi tamkaj. Do tačas pa, preblaga mati, mirno počivajte in se nas spominjajte, mi se hočemo vas. Daj Bog vaši duši večni mir, dokler se ne snidemo, kjer ni ločitve na veke.

Nam pa daje upanje ob vašem grobu zasajeno znamenje:

Le križ nam sveti govori,
Da zopet vidmo se
Nad zvezdami!
Da vid'mo v raju večnem se,
Nad zvezdami!

Sprejmite ta skromni venec spominčice na grob svoj prerani, nepozabna mati, ki vam ga poklanja vaš hvaležni in ljubeči sin.

Listnosa uredništva.

Pliberk: Hvala za poslano, le „okomandirane“ nas večkrat, če ne bomo česa prav naredili.

Najboljša semena za zelenjavo, cvetlice in poljske rastline

se dobe v trgovini

F. Holasekovega naslednika J. Sirk, Maribor

Glavni trg, rotovž.

77-7

Trgovina obstoji že 25 let.

Pozor! Čitaj!
Bolnemu zdravje!

Pozor! Čitaj!
Slabemu — moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni moščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu štev. 101, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto):
12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducator) 18 K. — Manj kot 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah. — **Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.**

Manj kot dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom: 17 3-26

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 101, Slavonija.

Čitaj! — Naroči! — Ne bo Ti žal!

Za veleč. duhovščino in samostane se priporoča

cerkveno laneno platno v vseh potrebojočih širinah. Bombažne tkanine in pravo Rumburgarsko laneno platno za telesno in posteljno perilo.

Velika izbira črnih štofov n. pr. Peruvien, Dosking, Brasil, Kamgarnov v vsih kakovostih za talarje, obleke, površnike i. t. d.

Velika zaloga izgotovljenih oblek n. pr. salonskih oblek, površnikov i. t. d.

Fine Atlas-Satin posteljne odeje, z lepo belo podvleko podšite, komad 3 gld. do gld. 3.50; k odeji spadajoče poyršne rjuhe ali prti iz fine „Linzer“ tkanine, komad po gld. 1.70 do 2 gld. — Zanesljivo pravo lanene žepne robce, čisto bele in z barvanimi robci.

Telesno, posteljno perilo, kakor tudi talarji, obleke in površniki se na željo po meri pod popolnim jamstvom dobrega dela izvršujejo pri našem narodnem krojaču.

Vzorec se na željo takoj odpošljejo. — Poštna naročila točno in zanesljivo.

S spoštovanjem

tovarniška zaloga manufakturnega blaga

„pri Amerikancu“

Grajski trg 2 — MARIBOR — Grajski trg 2

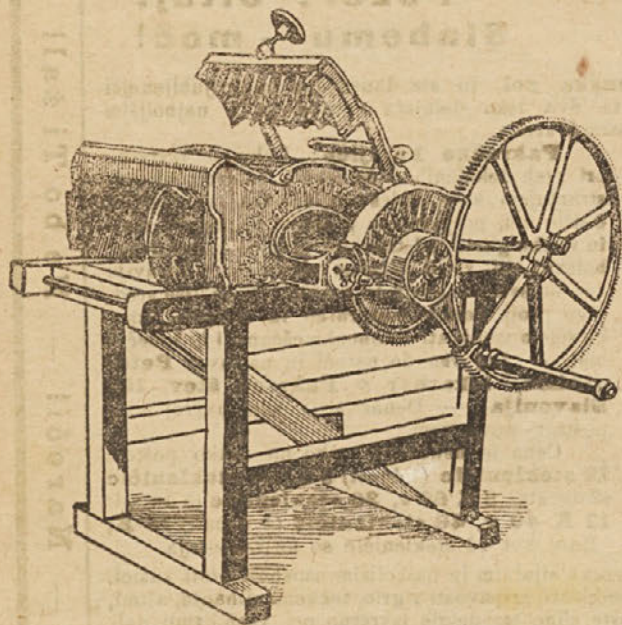
Alojzij Gnušek.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Prva narodna tovarna kmetijskih in poljedelskih strojev

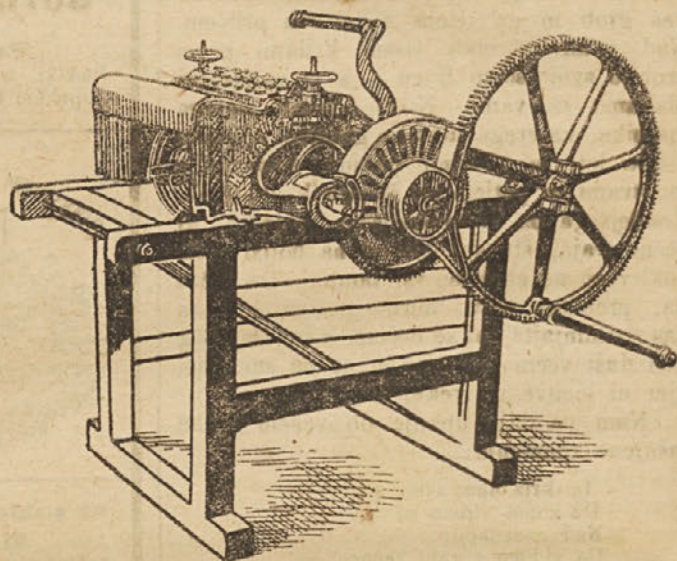
Josip Pfeifer-ja v Hočah pri Mariboru (Štajersko).
Mlatilnica (Cerilica). **Ročna mlatilnica.**

S samo vzdigajočim pokrivalom k varstvu proti nezgodi ako les ali kamen vedno v mlatilnico ne pride. Za gonitbo z roko zadostujeta 1—2 osebi. Za vitelj se kolo prestavi nižje in zadostuje 1 slabejši konj. — Rudeče medeni ležaji imajo prednost.

Cena 130 kron.

Ta slika predstavlja ročno mlatilnico, katera je zaradi njene trpežnosti, vsled izvrstne konstrukcije in zvestega dela skozi leta sem od g. kmetovalcev najbolj vpeljana. To z veseljem spričuje istina, da če v eno občino ena takih mlatilnic pride, se naroči v kratkem času še več ravno takih, kar dokazujejo tudi mnoga pohvalna spričevala. — Boben mlatilnice je mahalni, kateri dostavlja mahalno kolo. Osišče je jekleno in se vrti v rudečih medenih ležajih. Boben se s stranskimi vijaki lahko prestavlja kakor je potrebno. Zobje so štiri-voglati, ki izvršujejo čisto mlat. Kolesa so proti nezgodi zelo dobro zakrita. Vse te prednosti zedinjene, omogočijo, da mlatenje lahko izvršujete 1—2 osebi.

Cena 116 kron.

== Jamči se eno leto. ==

Več kakor

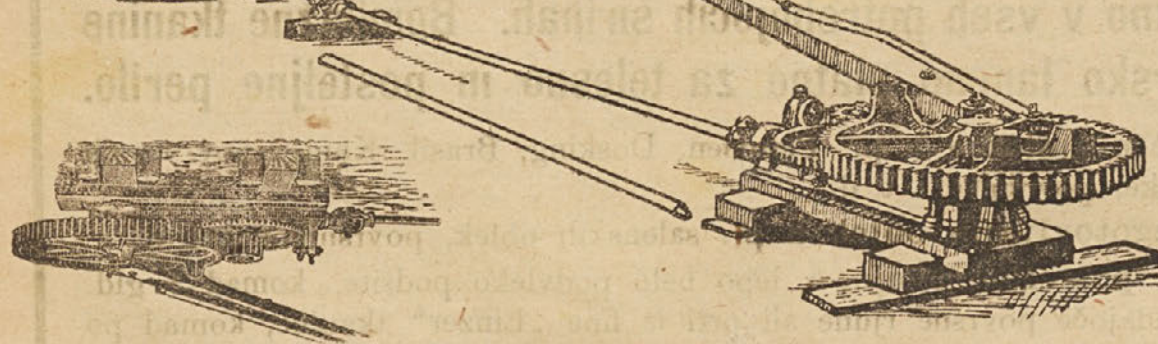
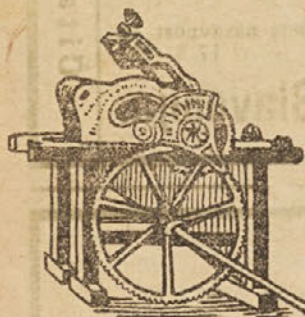
200 spričeval

od gospodov: častitih nadžupnikov, župnikov, veleposestnikov in posestnikov potrjujejo te velikanske prednosti mojih strojev.

Vitelj za enega konja v zvezo mlatilnice (cerilice)

z osjo od vitelja do mlatilnice 7 metrov v dolgoti. En srednji konj ali vol zadostuje celi dan za gonitev mlatilnice v mlatitvi.

Jamči se eno leto.

Ta cela garnitura z navadno mlatilnico

138 gld. (276 kron),

z mlatilnico (cerilico) 145 gld. (290 K).

Močnejši vitelj za dva konja
90 gld. (180 kron).

Vitelj brez vsega lesa
20 kron ceneje.

Razne
uradne pečate

KUVERTE

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Cement najboljših vrst,
 kakor tudi **smodnik**

prodaja na debelo in drobno po najnižjih cenah
 13 1-6 trgovina

pri Smolniku v Prevaljah.